

From:

Prof. Satrughna Panigrahi,
Professor of Veda and Course Coordinator,
S.J.S.U, Puri

To

The Registrar,
S.J.S.U, Puri

Sub: Submission of the Semester – III to V courses of Shastri (+3) Classes under
NEP-2020.

Madam,

With reference to the letter on the subject cited above, we submitted
herewith the new Syllabus for Semester – III to V of Shastri (+3) classes as per
NEP-2020.

This is for your kind information and necessary action.

Yours faithfully,

(Dr. Ajaya Kumar Dash)
Assistant Professor of Vyakaran and
Course Co-coordinator,
S.J.S.U, Puri

(Prof. Satrughna Panigrahi)
Professor of Veda and
Course Coordinator,
S.J.S.U, Puri

श्रीजगन्नाथसंस्कृतविश्वविद्यालयः,
श्रीविहारः, पुरी

SHASTRI (B.A.) SYLLABUS

As per NEP – 2020

5th SEMESTER EXAMINATION

(Effective from Academic Year 2026 – 27)

5th semester contains from I- to III pages
S. P. Singh 09/05/2025

Course Co. Coordinator
Dr. Ajay Kumar Dash
09/05/25

Course Coordinator
Prof. Satmegha Panigrahi
1 | Page
S. P. Singh 09/05/2025

(1 / III)

शास्त्री (B.A.) – 5th Semesterपाठ्यक्रमप्रारूपम् (STRUCTURE)

Major Core- 1

मुख्यविषयः

प्रथमसत्रे गृहीतविषयः एव अत्रापि स्वीकरिष्यति ।

अत्र पत्रसंख्या = 3 (XI, XII, XIII) , अङ्काः - 300 ।

1. अद्वैतवेदान्तः
2. धर्मशास्त्रम्
3. ज्योतिषम्
4. कर्मकाण्डम्
5. न्यायः
6. पुराणम्
7. साहित्यम्
8. सर्वदर्शनम्
9. वेदः
10. व्याकरणम्

शास्त्री (B.A.) – 5th Semester

Minor Core- 2

गौणविषयाः

सम्मानेतरविषयाः

अत्र एकादश विषयाः सन्ति । छात्रः / छात्रा गौणविषयेभ्यः यं विषयं प्रथमसत्रे (1st Semester) स्वीकृत्य कोर- २ मध्ये पठितवान् / पठितवती, अत्रापि तं विषयं पठिष्यति ।

1. अद्वैतवेदान्तः
2. धर्मशास्त्रम्
3. ज्योतिषम्
4. कर्मकाण्डम्
5. न्यायः
6. पुराणम्
7. साहित्यम्
8. सर्वदर्शनम्
9. वेदः
10. व्याकरणम्
11. English

शास्त्री (B.A.) – 5th Semester

कौशलवर्धकपाठ्यक्रमः

Skill Enhancement Course (SEC)

अत्र पत्रे चत्वारः विषयाः सन्ति। छात्रः / छात्रा एकं विषयं स्वीकृत्य पठेत्।

1. कम्प्यूटर्
2. कर्मकाण्ड
3. वृत्तरत्नाकरः चन्द्रालोकश्च
4. उद्दिष्टा शब्दवाच्य वाङ्मय

मूल्यसंवर्धकपाठ्यक्रमः

Value Added Course (VAC)

अत्र पत्रे त्रय विषयाः सन्ति। छात्रः / छात्रा एकं विषयं स्वीकृत्य पठेत्।

1. वैदिक श्रुति
2. भारतीया दर्शनशास्त्रे मूल्य शिक्षा
3. Understanding India

मुख्यविषय :

(CORE - I)

सम्मानविषयाः
(Honours Subject)

अत्र सम्मानपत्रे दश विषयाः सन्ति ।

एतेषु छात्रः केवलं प्रथमसत्रस्य गृहीतविषयम् अत्रापि स्वीकरिष्यति ।

There are ten subjects in Hons. Papers

Student will take only one subject which has been taken in 1st Semester.

छात्राः अत्र उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च केवलं दास्यन्ति ।

Student will write these papers only in the language of
Sanskrit & the letter will be Devanagari.

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester) – अद्वैतवेदान्तविभागः**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ADVAITA VEDANTA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	अद्वैतवेदान्तः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	श्रीमद्भगवद्गीताशाङ्करभाष्यम्	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper- XI	कालांशः -	60
Name of the Test book :- श्रीमद्भगवद्गीताशाङ्करभाष्यम् (द्वितीयाध्यायः)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XI (Hons.)	1	द्वितीयोऽध्यायः - 1- 10 श्लोकं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	2	द्वितीयोऽध्यायः - 11- 30 श्लोकं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	3	द्वितीयोऽध्यायः - 31- 50 श्लोकं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	4	द्वितीयोऽध्यायः - 51- 72 श्लोकं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

Out Come	१. गीताविषयकं सामान्यं ज्ञानं जायते। २. सर्वासां समस्यानां समाधानं गीताध्ययनेन भवति इति ज्ञायते। ३. स्थितप्रज्ञस्य, समाधेः, मुनेः लक्षणं ज्ञायते।
सहायकग्रन्थः	श्रीमद्भगवद्गीता-गीताप्रेस् गोरखपुरः-2006।

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- अद्वैतवेदान्तविभागः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ADVAITA VEDANTA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	अद्वैतवेदान्तः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मुण्डकोपनिषत्	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper-XII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- मुण्डकोपनिषत् (शाङ्करभाष्यसहिता)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XII (Hons.)	1	प्रथममुण्डकम्	1	20+5	15 Hrs
	2	द्वितीयमुण्डकम्	1	20+5	15 Hrs
	3	तृतीयमुण्डकस्य प्रथमखण्डः	1	20+5	15 Hrs
	4	तृतीयमुण्डकस्य द्वितीयखण्डः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Out Come	1- छात्राणां उपनिषद्विषयकं सामान्यज्ञानं जायते । 2- छात्राणां परापराविद्याविषयकं ज्ञानं जायते । 3-परब्रह्मणः स्वरूपज्ञानं जायते।
सहायकग्रन्थः	१. ईशादि नौ उपनिषत्, गीताप्रेस् गोरखपुरः -2004 । २. मुण्डकोपनिषत्, साम्बिदि प्रकाशन – पुरी- 2006 ।

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- अद्वैतवेदान्तविभागः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ADVAITA VEDANTA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	अद्वैतवेदान्तः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वेदान्तपरिभाषा	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper-XIII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वेदान्तपरिभाषा ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIII (Hons.)	1	प्रत्यक्षपरिच्छेदः - मङ्गलाचरणतः वेदान्तानामखण्डार्थपरत्वपर्यन्तम् ।	1	20+5	15 Hrs
	2	प्रत्यक्षद्वैविध्यात् प्रत्यक्षपरिच्छेदसमाप्तिं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	3	अनुमानपरिच्छेदः , उपमानपरिच्छेदश्च ।	1	20+5	15 Hrs
	4	आगमपरिच्छेदः ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will

conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Out Come	1-अद्वैतवेदान्ते स्थितानां पारिभाषिकशब्दानां ज्ञानं भवति । 2-प्रत्यक्षादिषट्प्रमाणानां ज्ञानं भवति । 3-वेदान्ताभिमत-अनुमानेन प्रपञ्चमिथ्यात्वज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थः	वेदान्तपरिभाषा (धर्मराजाध्वरिन्द्र) चौखम्बा पब्लिकेशन् – वारणासी ।

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester) - धर्मशास्त्रम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	DHARMASHASTRA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	धर्मशास्त्रम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	धर्मशास्त्रम्	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper-XI	कालांशः -	60
Name of the Test book :- (i) कालसर्वस्वम्, (ii) कालमाधवः, (iii) कालदीपः, (iv) कालनिर्णयः ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XI (Hons.)	प्रथमैक्यम्	द्वादशीनिर्णयात् आरभ्य त्रयोदशीनिर्णयं यावत् १. द्वादशीनिर्णयः २. चम्पकद्वादशी ३. श्रवणद्वादशी ४. भीमद्वादशी ५. त्रयोदशीनिर्णयः ६. अनङ्गत्रयोदशी	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	चतुर्दशीनिर्णयः १. दमनकचतुर्दशी २. नृसिंहचतुर्दशी ३. अनन्तचतुर्दशी ४. कार्तिककृष्णचतुर्दशी ५. पाषाणचतुर्दशी ६. माघकृष्णचतुर्दशी	1	20+5	15 Hrs

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

तृतीयैक्यम्	शिवरात्रिचतुर्दशीतः पौर्णमासीनिर्णयं यावत् १. शिवरात्रिचतुर्दशी २. पौर्णमासीनिर्णयः ३. स्नानयात्रा ४. कौमुदीपूर्णमा ५. माघपूर्णमा ६. दोलयात्रा	1	20+5	15 Hrs
चतुर्थैक्यम्	अवामास्यां श्राद्धव्रतादि १. सावित्री-अमावास्या २. सप्तपितृक-अमावास्या ३. दीपावली-अमावास्या ४. वकुल-अमावास्या ५. अमावास्याश्राद्धम्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will
conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and
Assignment / Presentation.

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

Out Come	(i) युग्मवचनानुरोधेन द्वादशी साधारणतः एकादशीविधा गृह्यते । व्रतादिकालनिरूपणे त्रयोदशी उपयुक्ता । (ii) सामान्यचतुर्दशीव्रते ज्ञानं प्राप्नुयुः । (iii) शिवरात्रिव्रतविधिं जानीयुः । ग्रहणस्नानादिविधिं जानीयुः । (iv) अमायां श्राद्धनिर्णयः व्रतनिर्णयश्च जानीयुः ।
सहायकग्रन्थः	(i) कालसर्वस्वम् । (ii) कालमाधवः । (iii) कालसारः । (iv) कालनिर्णयः ।

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- धर्मशास्त्रम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	DHARMASHASTRA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	धर्मशास्त्रम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मनुस्मृतिः	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper-XII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- मनुस्मृतिः (नवमोऽध्यायः)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	स्त्रीसंग्रहणम् १. स्त्रीसंग्रहणस्य स्वरूपम् २. स्त्रीरक्षा ३. स्त्रीस्वभावः ४. स्त्रीप्रशंसा ५. स्त्रीधर्मः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	स्त्रीपुंघर्मः १. स्त्रीरक्षणोपायः २. अव्यभिचारफलम् ३. स्त्रीपुंसोः एकत्वम् ४. क्षेत्रप्राधान्यम् ५. नियोगविधानम् ६. वर्णसंकरः ७. कन्यावरयोः वयोनियमः ८. कन्यापक्षतः शुल्कग्रहणनिषेधः ९. स्त्रीपुंसोः अव्यभिचारः	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	दायविभागः १. दायविभागकालः	1	20+5	15 Hrs

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

		२. ज्येष्ठपुत्रप्रशंसा ३. ज्येष्ठादेः विंशोद्धारादिप्रक्रिया ४. अनेकमातृकेषु ज्यैष्ठ्यम् ५. मातृधनविभागः ६. पुत्रिकापुत्रस्य धनग्रहणम् ७. पुत्रिकायाः द्वैविध्यम्			
	चतुर्थैक्यम्	पुत्रभेदाः १. पुत्रशब्दार्थः २. पुत्रप्रकाराः ३. दत्तकपुत्रस्य धनाधिकारः ४. पुत्रिकापुत्रः ५. दायाधिकारिणः	1	20+5	15 Hrs
Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).					
(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12 (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).					
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16 (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).					
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20					
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32					
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.					
Out Come	(i) स्त्रीसंग्रहणं समाजहानिकारकम्। (ii) स्त्रीपुं धर्मः उभयोः पारस्परिकसम्बन्धं समीचीनं करोति । (iii) धनं विना जीवनस्य निर्वाहः कष्टकरः इति कृत्वा धनस्य आगमनोपायाः क्षेत्राणि च अत्र दृष्टानि। (iv) पुत्राणां प्रकारभेदं छात्राः जानीयुः ।				
सहायकग्रन्थः	(i) मनुस्मृतिः नवमोऽध्यायः ।				

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- धर्मशास्त्रम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	DHARMASHASTRA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	धर्मशास्त्रम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मनुस्मृतिः	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper-XIII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- मनुस्मृतिः (नवमोऽध्यायः)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	अप्रजपुंघनविभागः १. अप्रजपुंघनस्वरूपम् २. अप्रजपुंघनविभागकरणेऽधिकारी ३. अप्रजपुंघनविभागप्राप्तौ अधिकारिणः ४. ब्राह्मणाधिकारः ५. राजाधिकारः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	स्त्रीधनविभागः १. स्त्रीधनस्वरूपभेदाः २. अप्रजस्त्रीधनाधिकारिणः ३. साधारणस्त्रीधनाधिकारिणः ४. अनशाः ५. अविभाज्यधनम् ६. नष्टोद्धारः	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	द्यूतसमाह्वयात् आरभ्य अपराधिनियन्त्रणोपायं यावत् १. द्यूतसमाह्वयस्वरूपम् २. द्यूताधिकारिणां कृते दण्डः	1	20+5	15 Hrs

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

		३. क्षत्रियादेः दण्डः ४. ब्राह्मणपीडने दण्डः ५. चौराणां निग्रहे दण्डः ६. दुष्टलक्षणम्			
	चतुर्थैक्यम्	अकर्मकरणेदण्डविधानम् १. अभिचारकर्म २. बन्धनस्थानम् ३. सप्तप्रकृतयः ४. ब्राह्मणप्रशंसा ५. ब्रह्मक्षत्रिययोः परस्परसाहित्यम् ६. वैश्यधर्माः शूद्रधर्माः च	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	(i) सन्तानहिनस्य धनं सम्पर्कितः कश्चिदधिकारी प्राप्नुयात् । (ii) स्त्रियाः महत्त्वप्रदाने यानि धनानि अधिगतानि तेषाम् आवश्यकतानुसारं यथाकालं यथाविधि विभाजनं भवेतीति जानीयुः । (iii) द्यूतं समाह्वयः चैव अनुचितक्रीडाहेतोः समाजध्वंसं कारकम् उभयम् इति जानीयुः । (iv) ज्ञानपूर्वकम् अज्ञानपूर्वकम् अहङ्कारपूर्वकं वा बलात् दर्पात् मोहात् वा यत् अकर्म आचरितं तत् समाजहानिकरम् इति जानीयुः ।
सहायकग्रन्थः	(i) मनुस्मृतिः –नवमोऽध्यायः ।

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- ज्योतिषम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	JYOTISHA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	ज्योतिषम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	सूर्यसिद्धान्तः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XI	कालांशः -	60
Name of the Test book :- सूर्यसिद्धान्तः (भूगोलाध्यायः)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XI (Hons.)	प्रथमैक्यम्	अव्यक्तादिब्रह्मणः सृष्टेरारम्भप्रकारः, सृष्टिरचना क्रमः, ब्रह्माण्डमध्ये सप्तग्राणामधोऽधः क्रमवर्णनम् (प्राचीनार्वाचीनमतेन ग्रहकक्षाक्रमो ज्ञातव्यः)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	भुवि मेरुस्थानम्, देवासुराणां निवासः, तेषां रविः दर्शनस्थितिः, सूर्यस्य किरणानां मृदुत्वे तीव्रत्वे वा कारणम्, देवासुराणां अहोरात्रव्यवस्था, गोलाकारा भूः कथं जनैः समतला दृश्यते।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	दिनरात्रिमाने विषुवोपरि सदा समाने, कुत्र षष्ठी दण्डात्मकं दिनं भवति। कुत्र द्विमासात्मकं दिनं, कुत्र मासचतुष्टयात्मकं, कुत्र वा षण्मासात्मकं दिनं भवति, एतेषां सयुक्तिकं ज्ञानम्।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	देवासुरपितृमनुष्याणां दिनप्रमाणम्, ग्रहाणां	1	20+5	15 Hrs

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

		गतिषु न्यूनाधिकत्वे कारणम्, मन्दादधः क्रमेण स्युश्चतुर्थे दिवसाधिपा इत्यादिना रव्यादिवारक्रमः वर्षपतेर्ज्ञानम्। भूकक्षाखकक्षाप्रमाणसाधनम्, ग्रहाणां दिनगतियोजनज्ञानम्, योजनात्मकाग्रगतेः कलीकरणम्। ग्रहकक्षाव्यासार्द्धज्ञानम्। पूर्वसिद्धखकक्षायोजनज्ञानम्।			
<u>Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).</u> (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12 (All are compulsory) (Each Unit 03 questions). (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16 (Each Unit 02 questions) (All are compulsory). (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20 (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.					
Out Come	ज्योतिषशास्त्रे विभागत्रयं वर्तते । एतस्य पत्रस्य अध्ययनेन ज्योतिषसम्बन्धितं गणितिकज्ञानं भविष्यति ।				
सहायकग्रन्थः	सूर्यसिद्धान्तः				

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- ज्योतिषम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	JYOTISHA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	ज्योतिषम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	सूर्यसिद्धान्तः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- सूर्यसिद्धान्तः (चन्द्रसूर्यग्रहणे)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	किं नाम ग्रहणम्, ग्रहणं (सूर्यग्रहणं चन्द्रग्रहणं वा) कदा भवति, प्रति अमान्तं पूर्णान्तं वा कथं ग्रहणं न सम्भवति, सूर्याचन्द्रमसौ योजनात्मकौ विम्बव्यासचन्द्रकक्षायां रविविम्बव्यासस्य परिमाणम्, परिणयेरविविम्बव्यासस्य कलाकरणम्।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	रविचन्द्रग्रहणे छाद्यछादकनिर्णयः, भूभाबिम्बसाधनग्रहणकाले स्पष्टरविचन्द्रयोः साधनम्। ग्रहणे ग्रासमानसाधनम्, मध्यग्रहणं कदा भवति।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	चन्द्रसूर्यग्रहणे कस्यां दिशि स्पर्शमोक्षौ, भवतः अयनाक्षवलनयोर्ज्ञानम्, वलनयोरावश्यकता।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	लम्बननत्योः परिचयः तयोरभावस्थानम्, अग्रा-दशमलग्न-नतांशज्यानां साधनम्। लम्बसाधनम्, नतिसाधनम्, स्पष्टविक्षेप-साधनम्, सूर्यग्रहणपरिलेखः।	1	20+5	15 Hrs

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).**

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	एतस्य पत्रस्य अध्ययनेन ज्योतिषसम्बन्धितं गणितिकज्ञानं भविष्यति ।
सहायकग्रन्थः	सूर्यसिद्धान्तः

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- ज्योतिषम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	JYOTISHA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	ज्योतिषम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	सूर्यसिद्धान्तः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XIII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- सूर्यसिद्धान्तः (त्रिप्रश्नाधिकारान्तः)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	1. चान्द्र-सौर-दिव्यमानानि, कृतादियुग- मानम्, महायुगमानम्, मनुमानम्, कल्पमानम्। 2. ग्रहाणां प्राग्वतित्वम्, अवमसावन- परिभाषा। 3. अहर्गणानयनम्, अधिमासविचारः।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	1. मासेशवर्षेशयोरानयनम्, गौरववर्षम्, भूव्यासः परिधिश्च, स्पष्टभूपरिधिः, रेखादेशाः, रेखादेशस्वदेशयोरन्तरज्ञानम्, ग्रहाणां परमशरांशाः।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	1. मध्यस्पष्टग्रहयोरन्तरे कारणम्, पाताप- कर्षणम्, अष्टधागतिः, इष्टज्यासाधनम्। 2. इष्टक्रान्तिसाधनम्, मन्दशीघ्रपरिधयः। मन्दशीघ्रफलसाधनम्।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	1. मन्दस्पष्टगतिः, ग्रहाणां वक्रारम्भे त्यागे च केन्द्रांशाः। 2. पंचांगोपयोगितिथिनक्षत्रयोगकरणानां साधनम्।	1	20+5	15 Hrs

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

		3. दिग्ज्ञानम्, अयनांशसाधनम्, पलभा। 4. लम्बांशा अक्षांशाश्च, पलभातः स्वदेशीयराश्युदयासवः लग्नानयनम्, दशमलग्नसाधनम्।			
<u>Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).</u> (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12 (All are compulsory) (Each Unit 03 questions). (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16 (Each Unit 02 questions) (All are compulsory). (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20 (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.					
Out Come	ज्योतिषशास्त्रे विभागत्रयं वर्तते । एतस्य पत्रस्य अध्ययनेन ज्योतिषसम्बन्धितं कालज्ञानं भविष्यति ।				
सहायकग्रन्थः	सूर्यसिद्धान्तः				

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- कर्मकाण्डम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	KARMAKANDA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	कर्मकाण्डम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	आह्निकसूत्रावलिः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XI	कालांशः -	60
Name of the Test book :- आह्निकसूत्रावलिः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XI (Hons.)	प्रथमैक्यम्	प्रथमभागकृत्यानि	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	द्वितीयभागकृत्यानि	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	तृतीयभागकृत्यानि	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	चतुर्थभागकृत्यानि	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

Out Come	1. नित्यकर्मणः नियमज्ञानं भवति । 2. नित्यकर्मणि दोषज्ञानपुरस्सरं दोषाणां निवारणज्ञानं भवति । 3. नित्यकर्मणः द्रव्यसंस्काराणां ज्ञानं भवति । 4. सूत्रानुसारं नित्यकर्मणां तार्किकज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थः	1. 'आह्निकसूत्रावलिः' (श्रीशुक्लयजुर्वेदीयमाध्यन्दिनवाजसनेसिनाम्) चौखम्बाप्रकाशनम्, वाराणसी । 2. 'आह्निकसूत्रावलिः' खेमराजश्रीकृष्णदासप्रकाशनम्, मुम्बई ।

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- कर्मकाण्डम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	KARMAKANDA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	कर्मकाण्डम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	रुद्राष्टाध्यायी	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- रुद्राष्टाध्यायी			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	प्रथमद्वितीयाध्यायौ	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	तृतीयचतुर्थाध्यायौ	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	पञ्चमोऽध्यायः	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	षष्ठसप्तमाष्टमाध्यायाः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

Out Come	1. रुद्रपूजनविधेः ज्ञानं भवति । 2. रुद्रस्य स्वरूपज्ञानं भवति । 3. विनियोगसहितं मन्त्राणामर्थज्ञानं भवति । 4. पूजनपद्धतौ रुद्राभिषेकस्य महत्त्वज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थः	1. शुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी, चौखम्बाप्रकाशनम्, वाराणसी । 2. शुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी, गीताप्रेसगोरखपुरम्, गोरखपुर।

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- कर्मकाण्डम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	KARMAKANDA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	कर्मकाण्डम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	आह्निकसूत्रावलिः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XIII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- आह्निकसूत्रावलिः (अवशिष्टांशः)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	पञ्चमभागकृत्यानि	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	षष्ठसप्तमभागकृत्यानि	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	अष्टमभागकृत्यानि	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	स्त्रीणामाह्निकाचारः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

Assignment / Presentation.	
Out Come	1. नित्यकर्मणः नियमज्ञानं भवति । 2. नित्यकर्मणि दोषज्ञानपुरस्सरं दोषाणां निवारणज्ञानं भवति । 3. नित्यकर्मणः द्रव्यसंस्काराणां ज्ञानं भवति । 4. सूत्रानुसारं नित्यकर्मणां तार्किकज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थः	1. 'आह्निकसूत्रावलिः' (श्रीशुक्लयजुर्वेदीयमाध्यन्दिनवाजसनेसिनाम्) चौखम्बाप्रकाशनम्, वाराणसी । 2. 'आह्निकसूत्रावलिः' खेमराजश्रीकृष्णदासप्रकाशनम्, मुम्बई

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- न्यायः**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	NYAYA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	न्यायः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	न्यायदर्शनम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XI	कालांशः -	60
Name of the Test book - न्यायदर्शनम् (तृतीयोऽध्यायः)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XI (Hons.)	प्रथमैक्यम्	ज्ञानसमवेतात्मेति सूत्रार्थनिरूपणादारभ्य यस्येच्छादिसूत्रार्थनिरूपणपर्यन्तम् ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	तल्लिङ्गत्वात् द्वितीयादिसूत्रार्थनिरूपणादारभ्य हेतूपादानात् प्रतिषेधव्यभ्यानुज्ञा इति सूत्रार्थनिरूपणपर्यन्तम् ।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	प्रदीपार्चिसत्याभिमतव्यक्तग्रहणवत् इति सूत्रनिरूपणादारभ्य यथोक्तहेतुत्वाच्च इति सूत्रार्थनिरूपणं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	पूर्वकृत इत्यादिसूत्रार्थनिरूपणादारभ्य अकृताभ्याप्रसङ्गात् इति सूत्रार्थनिरूपणम् यावत् ।	1	20+5	15 Hrs

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	बुद्ध्यादिविषयेषु निर्णयात्मकं ज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थः	1. न्यायदर्शनम्, प. ढुण्डिराजशास्त्री, Choukhamba Prakasan, Varanasi । 2. न्यायदर्शनम्, Prof. सश्विदानन्दमिश्र, The Bhartiya Vidya Prakasanl, Varanasi । 3. न्यायदर्शनम्, प्रो. अनन्तलाल ठाकुर, व्याख्यात्रयोपेतं, मोतिलाल बनारसीदास, नईदिल्ली ।

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- न्यायः**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	NYAYA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	न्यायः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वैशेषिकसूत्रम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वैशेषिकसूत्रम् (प्रशस्तपादभाष्यसहितम्)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	पदार्थोद्देशनिरूपणादारभ्य साधर्म्यनिरूपणान्तो भागः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	पृथिवीनिरूपणादारभ्य मनो निरूपणान्तो भागः	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	गुणलक्षणादारभ्य प्रादेशिकगुणनिरूपणान्तो भागः	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	रूपनिरूपणादारभ्य संख्यानिरूपणान्तो भागः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will
conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

Assignment / Presentation.	
Out Come	अस्य पत्रस्य अध्ययनेन छात्रस्य वैशेषिकशास्त्रे समीचीना परिचितिः सम्भवति
सहायकग्रन्थः	1. प्रशस्तपादभाष्यम्, CHOUKHAMBA PRAKASANAMI, VARANASI

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- न्यायः**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	NYAYA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	वैशेषिकसूत्रम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name		Total Credits	4
Paper No	Major Paper- XIII	कालांशः -	60
Name of the Test book - वैशेषिकसूत्रं प्रशस्तपादभाष्यसहितम् (संख्यानिरूपणातः आरभ्य आन्तो भागः)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	परिमाणनिरूपणादारभ्य विभागनिरूपणपर्यन्तम् ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	परत्वापरत्वनिरूपणादारभ्य ऐतिह्यस्य अनुमानान्तर्भावपर्यन्तं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	परार्थानुमाननिरूपणादारभ्य सुखनिरूपणपर्यन्तम्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	दुःखनिरूपणादारभ्य आन्तो भागः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	वैशेषिकानां पदार्थानां विस्तृतं ज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थः	1. प्रशस्तपादभाष्यम् ,CHOUKHAMBA PRAKASANAMI, VARANASI

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- पुराणम्**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	PURAN
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	पुराणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	अग्निपुराणम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XI	कालांशः -	60
Name of the Test book :- अग्निपुराणम्, काव्यशास्त्रीयोऽशः ३३७-३४७ अध्यायाः ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XI (Hons.)	प्रथमैक्यम्	अग्निपुराणे ३३७-३३९ अध्यायाः ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	अग्निपुराणे ३४०-३४२ अध्यायाः ।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	अग्निपुराणे ३४३-३४५ अध्यायाः ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	अग्निपुराणे ३४६-३४७ अध्यायाः ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	१. अग्निपुराणस्य साहित्यशास्त्रीयमहत्वालोडनम् । २. साहित्यालङ्कारकाव्यनाटकादीनां स्वरूपभेदविषयेऽवबोधः । ३. व्यासानां तदुद्भवकारणानामवबोधः । ४. अभिनयस्वरूपनिरूपणपूर्वकाङ्गिकवाचिकाभिनयविषयावबोधः ।
सहायकग्रन्थाः	१. अग्निपुराणम्, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी । २. अग्निपुराणोक्तं काव्यालङ्कारशास्त्रम्, सं.सं.वि.वि. वाराणसी । ३. अग्निपुराण का काव्यशास्त्रीय भाग, सत्यदेव चौधरी, नेशनल पब्लिशिंग हाउस, दिल्ली ।

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- पुराणम्**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	PURAN
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	पुराणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	विष्णुपुराणम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- विष्णुपुराणम्, प्रथमांशः १-२० अध्यायाः ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	विष्णुपुराणे प्रथमांशे १-५ अध्यायाः ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	विष्णुपुराणे प्रथमांशे ६-१० अध्यायाः ।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	विष्णुपुराणे प्रथमांशे ११-१५ अध्यायाः ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	विष्णुपुराणे प्रथमांशे १६-२० अध्यायाः ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

Assignment / Presentation.	
Out Come	१. विष्णुपुराणस्य महत्त्वाधिगतिः । २. प्राचीनभारतेतिहासपरिज्ञानम् । ३. भगवद्भक्तितत्त्वावबोधः । ४. भारतीयसदंस्कृतेः परिज्ञानम् ।
सहायकग्रन्थः	१. विष्णुपुराणम्, गीताप्रेस, गोरखपुर । २. विष्णुमहापुराणम्, प्रकाशाख्यव्याख्ययासहितम्, परिमल पब्लीकेशन्स, दिल्ली । ३. विष्णुपुराण का भारत, डॉ. सर्वानन्दपाठक, चौख.सुरभारती प्रकाशन, वारणसी ।

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- पुराणम्**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	PURAN
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	पुराणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मत्स्यपुराणम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XIII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- मत्स्यपुराणम्, वास्तुशास्त्रीयांशः २५२ – २६९ अध्यायाः ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I)	प्रथमैक्यम्	मत्स्यपुराणे २५२ – २५४ अध्यायाः ।	1	20+5	15 Hrs
PAPER - XIII (Hons.)	द्वितीयैक्यम्	मत्स्यपुराणे २५५ – २५७ अध्यायाः ।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	मत्स्यपुराणे २५८ – २५९ अध्यायाः ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	मत्स्यपुराणे २६० – २६१ अध्यायाः ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	१. वास्तुशास्त्रीयप्रक्रियावबोधः । २. प्रतिमानिर्माणस्य ज्ञानप्रदानम् । ३. वास्तुशास्त्रतत्त्वावबोधः । ४. प्रतिमाप्रतिष्ठाविधेः ज्ञानम् ।
सहायकग्रन्थः	१. मत्स्यपुराणम्, गीताप्रास, गोरखपुर । २. मत्स्यपुराणम्, नाग प्रकाशन, नई दिल्ली । ३. मत्स्यपुराणम्, (भाषा टीका) चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी ।

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- साहित्यम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SAHITYA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	साहित्यम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मेघदूतम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XI	कालांशः -	60
Name of the Test book :- मेघदूतम् (पूर्वमेघः) । कालिदासः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XI (Hons.)	प्रथमैक्यम्	कविपरिचयः, दूतकाव्यस्य परम्परा, दूतकाव्यस्य वैशिष्ट्यम्, दूतकाव्येषु मेघदूतस्य स्थानम्, मेघदूते दूतकाव्यलक्षणसमन्वयः । एतैः सह पूर्वमेघस्य १ - ०६ श्लोकाः ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	मेघदूतस्य ०७ - २७ श्लोकाः । (वक्रः पन्था... यावत्)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	मेघदूतस्य २८ - ४६ श्लोकाः । (ज्योतिर्लेखा ...यावत्)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	मेघदूतस्य ४७ श्लोकतः (आराध्यैनम्.. इत्यतः) पूर्वमेघसमाप्तिं यावत्।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20 (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	(१) दूतकाव्यविषये छात्राणां ज्ञानं भवति । (२) कालिदासस्य श्रेष्ठकाव्यं मेघदूतं पठित्वा छात्राः काव्यास्वादं कुर्वन्ति । (३) कविपरिचयं जानन्ति ।
सहायकग्रन्थाः	(१) मेघदूतम् - कालिदासः । सम्पादकौ - डॉ. संसारचन्द्रमोहनचन्द्रपन्तौ , मोतीलालवनारसीदास, वाराणासी, षष्ठ पुनर्मुद्रण - २०१५ (२) मेघदूतम् – कालिदासः । इन्दुकला संस्कृतहिन्दीव्याख्या , व्याख्याकारः पं. वैद्यनाथझा, चौखम्बा संस्कृत सीरीज आफिस, वाराणासी

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- साहित्यम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SAHITYA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	साहित्यम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	साहित्यदर्पणः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper- XII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- साहित्यदर्पणः (सप्तमपरिच्छेदः) विश्वनाथकविराजः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य सप्तमपरिच्छेदस्य दोषस्वरूपतः सजातीयवाक्यदोषान्तं यावत्।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य सप्तमपरिच्छेदस्य विजातीयवाक्यदोषाः।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य सप्तमपरिच्छेदस्य अर्थदोषाः।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य रसदोषतः सप्तमपरिच्छेदान्तं यावत्।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32	
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	(i) छात्राणां काव्यगतदोषविषयकं ज्ञानं भवति । (ii) दोषाणां भेदोदाहरणादिकप्रसङ्गे सम्यक् ज्ञानं भवति । (iii) काव्यदोषाणां निराकरणोपायान् अपि जानन्ति । (iv) भविष्ये काव्यं रचयितुं छात्राः शक्नुवन्ति ।
सहायकग्रन्थाः	१. साहित्यदर्पणः - श्रीविश्वनाथकविराजः , लक्ष्मीव्याख्या, व्याख्याकारः - कृष्णमोहनशास्त्री ,चौखम्बा संस्कृत संस्थान , वाराणासी , पञ्चमसंस्करणम्, १९९६ । २. साहित्यदर्पणः - श्रीविश्वनाथकविराजः, चन्द्रकलाव्याख्या, व्याख्याकारः- शेषराजशर्मा रेग्मी, चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणासी, एकादशसंस्करणम्, २००५ । ३. साहित्यदर्पणः - श्रीविश्वनाथकविराजः , मणिव्याख्या। व्याख्याकारः - सूर्यमणिरथः, सांविदी प्रकाशनम्, पुरी, द्वितीय संस्करणम्, २०२१ ।

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- साहित्यम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SAHITYA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	साहित्यम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	नैषधीयचरितम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-- XIII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- नैषधीयचरितम् (प्रथमसर्गः) श्रीहर्षः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER -- XIII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	कविपरिचयः, कविवैदुष्यम्, काव्यपरिचयः । नैषधीयचरितस्य प्रथमसर्गस्य १ - ३६ श्लोकाः ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	नैषधीयचरितस्य प्रथमसर्गस्य ३७ - ७२ श्लोकाः ।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	नैषधीयचरितस्य प्रथमसर्गस्य ७३ - १०८ श्लोकाः ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	नैषधीयचरितस्य प्रथमसर्गस्य १०९ - अन्तिमश्लोकं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20

(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	१. महाकवेः श्रीहर्षस्य परिचयं पाण्डित्यं च छात्राः जानन्ति । २. नैषधमहाकाव्यस्य प्रथमसर्गस्थं विषयं सम्यक् जानन्ति । ३. नैषधमहाकाव्यस्य पदलालित्यप्रयोगज्ञानं छात्राणां भवति । ४. प्रसिद्धं हंसविलापं छात्राः अवगच्छन्ति ।
सहायकग्रन्थाः	(१) नैषधीयचरितम् - श्रीहर्षः , जीवातु चन्द्रिका च संस्कृतहिन्दीटीके , प्रकाशकः- कृष्णदास अकादमी, वाराणसी, पुनर्मुद्रित संस्करण — २००२ (२) नैषधीयचरितम् - श्रीहर्षः , नारायणी संस्कृतहिन्दीटीकासहितम् , प्रकाशकः- चौखम्बा संस्कृत सीरीज आफिस, वाराणसी ।

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- सर्वदर्शनम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SARVADARSHAN
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	सर्वदर्शनम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	पाश्चात्यदर्शनम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XI	कालांशः -	60
Name of the Test book :- पाश्चात्यदर्शनम्			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XI (Hons.)	प्रथमैक्यम्	प्राचीनपाश्चात्यदर्शनम् (थेलिजतः सफ्रेटिस्-दर्शनं यावत्)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	प्राचीनपाश्चात्यदर्शनम् (प्लेटो, आरिस्टोटल्)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	अर्वाचीनपाश्चात्यदर्शनम् (रेने डेकार्ट, वेनेडिक्टस् स्पिनोजा च)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	अर्वाचीनपाश्चात्यदर्शनम् (इमान्युएल् काण्ट्)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

**Subject
Outcome**

1. पाश्चात्यदर्शनाध्ययनेन वैदेशिकानां चिन्तनं ज्ञातुं शक्यते ।
2. पाश्चात्यदर्शनाध्ययनेन भौतिकज्ञानं भवति ।
3. पाश्चात्यदर्शनाध्ययनेन पाश्चात्यदार्शनिकानां विषये अनुसन्धानं कर्तुं शक्यते ।

सहायकग्रन्थाः

1. पाश्चात्यदर्शनसमुच्चयः – डॉ. प्रदीपकुमारनन्दः, Asian Printers, kolkata
2. पाश्चात्यदर्शनम् – डॉ. सतीशचन्द्रपण्डा, मान्यता प्रकाशन, नई दिल्ली
3. पाश्चात्य दर्शन, चन्द्रधरशर्मा, भार्गव बुक डिपो, बनारस
4. पाश्चात्य दर्शन का इतिहास, फ्रैंक थिल्ली, सेंट्रल बुक डिपो, इलाहाबाद
5. पूर्वी और पश्चिम दर्शन, डॉ. देवराज, भारत प्रेस, सदर बाजार, लखनऊ
6. विशुद्धज्ञानपरीक्षावादः, प्रो. नीलकण्ठपतिः, श्रीजगन्नाथसंस्कृतविश्वविद्यालयः, पुरी

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- सर्वदर्शनम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SARVADARSHAN
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	सर्वदर्शनम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	स्याद्वादमञ्जरी	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- स्याद्वादमञ्जरी			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	1 श्लोकतः 3 श्लोकं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	4 श्लोकतः 10 श्लोकं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	11 श्लोकतः 12 श्लोकं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	13 श्लोकतः 15 श्लोकं यावत्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	1. जैनशासनविषये प्राथमिकी धारणा भवति । 2. सर्वदर्शनतत्त्वानां निर्यासं, तत्खण्डनपूर्वकं जैनमतस्य प्राशस्त्यं विज्ञायते ।
सहायकग्रन्थाः	1. स्याद्वादमञ्जरी, मल्लीषेणसूरीप्रणीता, श्रीमद्राजचन्द्र आश्रम, अगास, गुजरात 2. षड्दर्शनसमुच्चयः, हरिभद्रसूरी, कृष्णदास अकादमी, वाराणसी 3. संस्कृत वाङ्मय का बृहत् इतिहास, भागः - 12 (बौद्ध-जैन-चार्वाक), पं बलदेव उपाध्याय, उत्तरप्रदेशसंस्कृतस्थान, लखनऊ

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- सर्वदर्शनम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SARVADARSHAN
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	सर्वदर्शनम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मीमांसापरिभाषा	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XIII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- मीमांसापरिभाषा			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	मङ्गलाचरणतः आरभ्य परिसंख्याविधिं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	प्रमाणनिरूपणादारभ्य वेदस्यालौकिककार्यबोधकत्वं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	विधिविधायकत्वप्रकारात् आरभ्य अर्थवादं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	मन्त्रविचारादारभ्य ग्रन्थान्तं यावत्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will

conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	1. मीमांसापरिभाषाध्ययनद्वारा मीमांसातत्त्वानि श्रुतिगतविधानानि च सहजरूपेणावगन्तुं शक्यन्ते। 2. मीमांसापरिभाषाध्ययनद्वारा अनुसन्धाने श्रुतिसम्पन्ना प्रज्ञा विकसति । 3. मीमांसापरिभाषाध्ययनद्वारा छात्राणां वैदिककर्मकाण्डज्ञानं सम्भवति ।
सहायकग्रन्थाः	1. मीमांसापरिभाषा, श्रीकृष्णयज्वविरचिता चौखम्बा प्रकाशन, वाराणासी 2. अर्थसङ्ग्रहः, लौगाक्षिभाष्करकृतः चौखम्बा प्रकाशन, दिल्ली 3. मीमांसादर्शन, मण्डनमिश्रशास्त्री, रमेश बुक डिपो, जयपुर

1511

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- वेदः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VEDA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	वेदः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वाजसनेयिसंहिता	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XI	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वाजसनेयिसंहिता (पञ्चम-षष्ठाध्यायौ) महीधरभाष्यसंहिता ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XI (Hons.)	प्रथमैक्यम्	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनसंहितायाः पञ्चमाध्यायस्यादितः एकविंशतितममन्त्रं यावत् । (वा.सं. 5. 1-21 मन्त्राः)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनसंहितायाः पञ्चमाध्यायस्य २२ तः ४३ मन्त्रं यावत् । (वा.सं. 5. 22 – 43 मन्त्राः)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनसंहितायाः षष्ठाध्यायस्यादितः ऊनविंशतितममन्त्रं यावत् । (वा.सं. 6. 1-19 मन्त्राः)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	षष्ठाध्यायस्य २०तः ३७ मन्त्रं यावत् । (वा.सं. 6.20-37 मन्त्राः)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)	

S. Pan

Chh

(55/111)

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32	
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	1. सोमयागमन्त्राणां प्रयोगज्ञानं भवति । 2. अर्थज्ञानसहितमन्त्राणां पारायणं कर्तुं सक्षमाः भवन्ति । 3. छात्राः मन्त्राणां विनियोगज्ञानं प्राप्स्यन्ति । 4. सोमोपलक्षीकृत्य आतिथ्यपरम्परायाः स्वरूपज्ञानं भवति । 5. यागमाध्यमेन उद्भिदविज्ञानस्य ज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थाः	(१) शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनसंहिता उव्वटमहीधरभाष्यसहिता, प्रकाशक - चौखम्भा संस्कृतसीरीज - वाराणसी। (२) श्रीमद्वाजसनेयिमाध्यन्दिन- शुक्लयजुर्वेदसंहिता(श्रीमदुवटाचार्यविरचितमन्त्रभाष्येण श्रीमन्महीधरकृतवेददीपाख्यभाष्येण च संवलित), चौखम्भा विद्याभवन, चौक, पो.बा. नं 1069, वाराणसी 221001 । (३) <i>Yajurveda Samhita</i> (Sanskrit Text, English Translation, Notes and Index of Verses), English Translation of R. T. H. Griffith, Parimal Publications, 27/28, Shakti Nagar, Delhi 110007. (४) <i>Krishna Yajurveda Taittiriya Samhita Mantras</i> (Text in Devanagari with transliteration and English translation), Kandas 1-7, ed. by R. L. Kashyap, Sri Aurobindo Kapali Shastri Institute of Vedic Culture, Bangalore 560011. (५) यजुर्वेदसंहिता (मन्त्रानुक्रमण्या सह), नाग प्रकाशक, 11 ए/ यू. ए., जवाहर नगर, दिल्ली 110007 । (६) श्रीमद्वाजसनेयिमाध्यन्दिन-शुक्लयजुर्वेदसंहिता, प्रथमदशक(१-१० अध्याय), 'अवधी' हिन्दीव्याख्या सहित, प्रो.रामानुज उपाध्यायः, श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, नई दिल्ली ।

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- वेदः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VEDA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	वेदः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	पारस्करगृह्यसूत्रम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- पारस्करगृह्यसूत्रम् ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	पारस्करगृह्यसूत्रस्य प्रथमकाण्डस्य प्रथमातः पञ्चमीकण्डिकां यावत् (पा.गृ. 1/1-5)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	पारस्करगृह्यसूत्रस्य प्रथमकाण्डस्य षष्ठीकण्डिकातः दशमीकण्डिकां यावत् (पा.गृ. 1/6-10)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	पारस्करगृह्यसूत्रस्य प्रथमकाण्डस्य एकादशीकण्डिकातः चतुर्दशीकण्डिकां यावत् (पा.गृ. 1/11-14)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	पारस्करगृह्यसूत्रस्य प्रथमकाण्डस्य पञ्चदशीकण्डिकातः ऊनविंशकण्डिकां यावत् (पा.गृ. 1/15-19)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)	

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32	
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	1. ग्रन्थोऽयं भारतीयसंस्कृतौ ये संस्काराः उत्सवाः धर्मघटकाः पदार्थाः विचाराः तत्र च विसंगतेः सम्भावनाः याः काश्चन सम्भाविताः भवन्ति, तेषां विषये निर्णायकं मतं प्रस्तौति – येनास्माकं भारतीयजीवनपद्धत्यां वेदमूलत्वमस्तीति छात्रा अवगच्छन्ति । 2. सामाजिकमूल्यबोधानां संरक्षणे ग्रन्थोऽयं संस्काराणां भूमिकाज्ञानं कारयति।
सहायकग्रन्थाः	(१) पारस्करगृह्यसूत्रम् (श्रीकर्मोपाध्याय-जयराम-हरिहर-गदाधर-विश्वनाथ-प्रणीतभाष्यपञ्चकसमलंकृतम्), महादेवशर्मणा संपादितम्, चौखम्बा ओरियन्टालिया, दिल्ली 110007, 2021 (२) पारस्करगृह्यसूत्रम् –हरिहर-गदाधर भाष्यद्वयोपेतम्, विमला हिन्दी व्याख्यासहित, जगदीश चन्द्र मिश्र, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी-२००८ । (३) पारस्करगृह्यसूत्रम् – भाष्यद्वयोपेतम् शशिप्रभानामहिन्दीव्याख्याविभूषितम्, डॉ. जमुना पाठक, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी-२२१००१ । (४) पारस्करगृह्यसूत्रम् – हिन्दी व्याख्यासहित, डॉ. सुधाकर मालवीय, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी-२००८, सं. २०१८ । (५) पारस्करगृह्यसूत्रं मार्गदर्शिनी-सहितम्, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, श्रीसदाशिवपरिसरः, पुरी 752001, प्रथमसंस्करणम् 1981, द्वितीयम् 2018 । (६) पारस्करगृह्यसूत्रम् (सपरिशिष्ट सरला-हिन्दीव्याख्योपेतम्), डा. ओम्प्रकाश पाण्डेय, चौखम्बा अमरभारती प्रकाशन, वाराणसी, प्रथम संस्करण 1980 । (७) भारतस्य सांस्कृतिकनिधि, डा. रामजी उपाध्याय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी, 1997 । (८) गृह्यानुष्ठानों का सांस्कृतिक अन्वेषण, डा. रीना अस्थाना, नाग पब्लिशर्स, दिल्ली, 2004 । (९) <i>A History of Indian Literature</i>, Series Editor – Jan Gonda,

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

	Vol. I, Fasc. 2, <i>The Hindu Ritual Sutras</i>, Jan Gonda, Manohar Publishers & Distributors, New Delhi, Reprint 2022. (१०) हिन्दू संस्कार, डा. राजबली पाण्डेय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी 221001, 2006। (११) <i>Hindu Samskaras</i> (Socio-Religious Study of the Hindu Sacraments), Rajbali Pandey, MLBD, Delhi, 1969, reprint 2018. (१२) <i>The Sacred Books of the East</i>, ed. by F. Max Muller, Vol. 29, <i>The Grihya Sutras (Rules of Vedic Domestic Ceremonies)</i>, Translated by F. Max Muller & Hermann Oldenberg, Part I, MLBD, Delhi, 1st published by Oxford University Press 1892, 8th Reprint Delhi 2020. (१३) <i>The Position of Women in the Vedic Rituals</i> by Jatindra Bimal Chaudhuri, Gyan Publishing House, Ansari Road, Daryaganj, New Delhi 110002, 2nd Impression 2020.
--	--

1506

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- वेदः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VEDA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	वेदः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वाजसनेयिसंहिता	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XIII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वाजसनेयिसंहिता सप्तमाष्टमाध्यायौ (महीधरभाष्यसंहिता)।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनसंहितायाः सप्तमाध्यायस्यादितः चतुर्विंशतितममन्त्रं यावत्। (वा.सं. 7.1-24)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनसंहितायाः सप्तमाध्यायस्य २५तः ४८ मन्त्रं यावत्। (वा.सं. 7. 25-48)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनसंहितायाः अष्टमाध्यायस्यादितः ३१मन्त्रं यावत्। (वा.सं. 8.1-31)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनसंहितायाः अष्टमाध्यायस्य ३२तः ६३मन्त्रं यावत्। (वा.सं. 8. 32-63)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)	

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20 (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	1. अग्निष्टोमयागस्य अनुष्ठानप्रक्रियां ज्ञातुं पारयन्ति । 2. मन्त्राणामर्थज्ञानं विनियोगज्ञानं च भवति । 3. अर्थज्ञानेन वैदिकयागानां वैज्ञानिकसिद्धान्तविषये ज्ञानं प्राप्स्यन्ति । 4. यागे प्रयुक्तद्रव्याणां प्रयोगविधेः ज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थाः	(१) शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनसंहिता उव्वटमहीधरभाष्यसहिता, प्रकाशक – चौखम्भा संस्कृतसीरीज – वाराणसी। (२) श्रीमद्वाजसनेयिमाध्यन्दिन- शुक्लयजुर्वेदसंहिता(श्रीमदुवटाचार्यविरचितमन्त्रभाष्येण श्रीमन्महीधरकृतवेददीपाख्यभाष्येण च संवलित), चौखम्बा विद्याभवन, चौक, पो.बा. नं 1069, वाराणसी 221001 । (३) <i>Yajurveda Samhita</i> (Sanskrit Text, English Translation, Notes and Index of Verses), English Translation of R. T. H. Griffith, Parimal Publications, 27/28, Shakti Nagar, Delhi 110007. (४) <i>Krishna Yajurveda Taittiriya Samhita Mantras</i> (Text in Devanagari with transliteration and English translation), Kandas 1-7, ed. by R. L. Kashyap, Sri Aurobindo Kapali Shastri Institute of Vedic Culture, Bangalore 560011. (५) यजुर्वेदसंहिता (मन्त्रानुक्रमण्या सह), नाग प्रकाशक, 11 ए/ यू. ए., जवाहर नगर, दिल्ली 110007 । (६) श्रीमद्वाजसनेयिमाध्यन्दिन-शुक्लयजुर्वेदसंहिता, प्रथमदशक(१-१० अध्याय), 'अवधी' हिन्दीव्याख्या सहित, प्रो.रामानुज उपाध्यायः, श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, नई दिल्ली ।

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- व्याकरणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VYAKARAN
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	व्याकरणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-XI	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (कण्ड्वादितः कृत्यप्रकरणं यावत्)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XI (Hons.)	प्रथमैक्यम्	कण्ड्वादितः आत्मनेपदप्रकरणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	परस्मैपदप्रकरणतः कर्मकर्तृतिङ्प्रकरणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	लकारार्थप्रकरणम्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	कृत्यप्रकरणम्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	1. एकस्माद्धातोः अनेकप्रत्ययोत्पत्तिक्रमज्ञानम्। 2. विभिन्नोपसर्गादियोगेन पदपरिवर्तनव्यवस्थाभिज्ञानम्। 3. संस्कृतभाषायां विभिन्नवाच्यप्रकारेण उपस्थापनकौशलाभिवृद्धिः। 4. लकाराणां वैचित्र्यार्थावबोधः।
सहायकग्रन्थाः	1. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, तत्त्वबोधिनी-बालमनोरमा-शेखरव्याख्यात्रयविराजिता; सम्पादकः- गुरुप्रसादशास्त्री, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी, 2012 2. सिद्धान्तकौमुदी (तत्त्वबोधिनी), श्रीभट्टोजिदीक्षितः, श्रीलालबहादुरशास्त्री-राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, नवदेहली; 2009 3. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, श्रीगोविन्दाचार्यः(व्याख्याकारः), पञ्चमः भागः, चौखम्बा-सुरभारती-प्रकाशन, वाराणसी; 2019 4. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, श्रीगोविन्दाचार्यः(व्याख्याकारः), षष्ठः भागः, चौखम्बा-सुरभारती-प्रकाशन, वाराणसी; 2020

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- व्याकरणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VYAKARAN
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	व्याकरणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी	Total Credits	4
Paper No	Major Paper- XII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (पूर्वकृदन्तप्रकरणम्)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	ण्वुल्लृचौ(2895) - मेघर्तिभयेषु कृजः(2960)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	क्षेमप्रियमद्रेऽण् च(2961) - यस्य विभाषा(3025)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	परिस्कन्दः प्राच्यभरतेषु(3026) - क्वसुश्च(3095)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	वस्वेकाजाद्धसाम्(3096) - कर्तरिचर्षिदेवतयोः(3167)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	1. कृत्प्रत्ययानां सामान्यपरिचयः। 2. धातूनां प्रातिपदिकरूपेण परिवर्तनज्ञानम्। 3. कृत्प्रत्ययेषु बाध्यबाधकव्यवस्थाज्ञानम्। 4. व्यावहारिककृत्प्रत्ययान्तशब्दानां निषपादनकौशलाभिवृद्धिः।
सहायकग्रन्थाः	1. सिद्धान्तकौमुदी (तत्त्वबोधिनी), श्रीभट्टोजिदीक्षितः, श्रीलालबहादुरशास्त्री-राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, नवदेहली; 2009 2. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, तत्त्वबोधिनी-बालमनोरमा-शेखरव्याख्यात्रयविराजिता; सम्पादकः- गुरुप्रसादशास्त्री, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी, 2012 3. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, श्रीगोविन्दाचार्यः(व्याख्याकारः), षष्ठः भागः, चौखम्बा-सुरभारती-प्रकाशन, वाराणसी; 2020 4. सिद्धान्तकौमुदी 'बालमनोरमा'-व्याख्यासमलङ्कृता (खण्डः-4), श्रीभट्टोजिदीक्षितः, चौखम्बा-सुरभारती-प्रकाशन, वाराणसी; 1998

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- व्याकरणम्**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VYAKARAN
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	व्याकरणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी	Total Credits	4
Paper No	Major Paper- XIII	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (उत्तरकृदन्तप्रकरणम्)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - XIII (Hons.)	प्रथमैक्यम्	उणादयो बहुलम्(3169) – उदि श्रयतियौतिपूवः(3224)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	विभाषाङ्गिरुप्लुवोः(3225) – गुरोश्च हलः(3280)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	षिद्भिदादिभ्योऽङ् (3281) – जहातेश्च क्त्व(3331)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	समासेऽनञ्पूर्वे क्त्वो ल्यप्(3327) – अन्वच्यानुलोम्ये(3386)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20

(Comm. 67)

S. Ram

Jolly

(65/111)

- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	1. क्रियार्थक्रिया (असमापिता) निमित्त निर्दिष्टानां प्रत्ययान्तानां प्रयोगज्ञानम्। 2. लकारार्थे कृदन्तप्रयोगज्ञानम्। 3. भाषाप्रयोगकौशलाभिवृद्धिः। 4. विभिन्नकृतप्रत्ययानां परस्परम् उत्सर्गापवादविधिज्ञानम्।
सहायकग्रन्थाः	1. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, तत्त्वबोधिनी-बालमनोरमा-शेखरव्याख्यात्रयविराजिता; सम्पादकः- गुरुप्रसादशास्त्री, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी, 2012 2. सिद्धान्तकौमुदी 'बालमनोरमा'-व्याख्यासमलङ्कृता (खण्डः-4), श्रीभट्टोजिदीक्षितः, चौखम्बा-सुरभारती-प्रकाशन, वाराणसी; 1998 3. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, श्रीगोविन्दाचार्यः(व्याख्याकारः), षष्ठः भागः, चौखम्बा-सुरभारती-प्रकाशन, वाराणसी; 2020 4. सिद्धान्तकौमुदी (तत्त्वबोधिनी), श्रीभट्टोजिदीक्षितः, श्रीलालबहादुरशास्त्री-राष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठम्, नवदेहली; 2009

गौणविषय :

(CORE - II)

PAPER - III

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- अद्वैतवेदान्तविभागः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ADVAITA VEDANTA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	अद्वैतवेदान्तः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	विवेकचूडामणिः	Total Credits -	4
Paper No	CORE - II Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- विवेकचूडामणिः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - II) PAPER - III (Pass)	1	मङ्गलाचरणतः आत्मज्ञानस्य महत्त्वं यावत् -1-63।	1	20+5	15 Hrs
	2	अपरोक्षानुभवस्य आवश्यकता तः पञ्चप्राणं यावत् - 64-97।	1	20+5	15 Hrs
	3	सूक्ष्मशरीरतः अनात्मनिरूपणपर्यन्तम् - 98-125।	1	20+5	15 Hrs
	4	आत्मनिरूपणतः आत्मनः उपाधेः असङ्गत्वं यावत्- 126-196।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20 (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Out Come	1-गुरुशिष्यपरम्परायाः ज्ञानं भवति । 2-वेदान्तस्य सामान्य ज्ञानं भवति । 3-अपरोक्षानुभवस्य आवश्यकता ज्ञायते ।
सहायकग्रन्थः	विवेकचूडामणिः (आचार्यशङ्करः) गीताप्रेस् गोरखपूरः, 2008 ।

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- धर्मशास्त्रम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	DHARMASHASTRA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	धर्मशास्त्रम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मनुस्मृतिः	Total Credits -	4
Paper No	CORE - II Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- मनुस्मृतिः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - II) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	ब्रह्मचर्याश्रमधर्मः १. उपनयनसंस्कारः २. विद्यारम्भकालः ३. शौचाशौचविचारः ४. भैक्ष्यचर्याप्रकारः ५. भोजननियमाः ६. ब्रह्मचर्यनियममहत्त्वम् ७. गुर्वाचर्यादिलक्षणम्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	विवाहसंस्कारः १. विवाहकालः २. विवाहभेदाः ३. धर्म्याविवाहाः ४. कन्यादातृक्रमः ५. गोत्रप्रवरनिर्णयः ६. सापिण्ड्यविचारः ७. विवाहे अशौचनिर्णयः ८. स्त्रीकर्तव्यानि	1	20+5	15 Hrs

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

		९. विवाहसंस्कारविधि: १०. असवर्णविवाहदोषा:			
	तृतीयैक्यम्	वर्णजातिविवेकः गृहस्थाश्रमधर्मश्च १. अनुलोमजाः २. प्रतिलोमजाः ३. हीनवृत्तिजीवनम् ४. गृहस्थाश्रमग्रहणकालः ५. गृहस्थाश्रमे पञ्चमहायज्ञाः ६. द्विजातीनां इत्यादिकर्माणि ७. साधारणधर्माः ८. नित्यश्रौतकर्माणि	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	स्नातकधर्मः भक्ष्याभक्ष्यनिरूपणञ्च १. स्नातकव्रतानि २. अनध्यायाः ३. अभोज्यत्रेषु प्रतिप्रसवः ४. अभोज्यापदार्थाः ५. भक्ष्यपदार्थाः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

Assignment / Presentation.	
Out Come	(i) ब्रह्मचर्यं हि जीवनं सकलसिद्धिः साधनञ्च । (ii) समाजसंघटनार्थं पारिवारिकशिक्षाप्रदानम् । (iii) वर्णजातिपरिचयप्रदानम् । पारिवारिकसमस्यानां तथा यौथपरिवारनिर्माणे जागरूका भवेयुः । (iv) शास्त्रीया बुद्धिमत्ता समाजपालने नितरां आश्रयणीया विद्याभ्यासद्वारा सदाचारपालनद्वारा एव इति सूच्यते ।
सहायकग्रन्थः	(i) मनुस्मृतिः, चौखम्बासुरभारतीप्रकाशन, वाराणसी । (ii) याज्ञवल्क्यस्मृतिः, चौखम्बासुरभारतीप्रकाशन, वाराणसी । (iii) वशिष्ठस्मृतिः, सम्पादक - डॉ.विश्वनाथस्वाइँ, सर्वोदयनगर, पुरी । (iv) पारस्करगृह्यसूत्रम् । (v) संस्कारमयुखः । (vi) संस्कारतत्त्वम् । (vii) मदनपारिजातः ।

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- ज्योतिषम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	JYOTISHA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	ज्योतिषम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	बृहत्पराशरः	Total Credits	4
Paper No	CORE - II Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- बृहत्पराशरः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - II) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	(क) बृहत्पराशरस्य ग्रहगुणस्वरूपाध्यायः। (ख) राशिस्वरूपाध्यायः।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	(क) षोडशवर्गाध्यायः। (ख) वर्गविवेचनाध्यायः।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	(क) भावविवेचनाध्यायस्य प्रथमात् तृतीयभावपर्यन्तम्। (ख) चतुर्थात् षष्ठ्यभावपर्यन्तम्।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	(क) सप्तमात् नवमभावपर्यन्तम्। (ख) दशमात् द्वादशभावपर्यन्तम्।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words	: 2 x 8 = 16

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(Each Unit 02 questions) (All are compulsory). (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20 (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Out Come	(i) फलादेशज्ञानं भविष्यति । जातकज्ञानं भविष्यति । द्वादशभावामां सम्यग् ज्ञानं भविष्यति ।
सहायकग्रन्थः	बृहत्पाराशरः

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- कर्मकाण्डम्**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	KARMAKANDA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	कर्मकाण्डम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	श्रीदुर्गासप्तशती	Total Credits	4
Paper No	CORE - II Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- श्रीदुर्गासप्तशती (१-५ अध्यायाः)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - II) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	कवचार्गलकीलकस्तोत्राणि, तन्त्रोक्तं रात्रिसूक्तम्, देव्यथर्वशीर्षस्तोत्रम्, न्यासविधिः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	प्रथमाध्यायः (भाष्यसहितम्)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	द्वितीयतृतीयचतुर्थाध्यायाः (भाष्यसहितम्)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	पञ्चमाध्यायः (भाष्यसहितम्)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32	
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Out Come	1. मार्कण्डेयपुराणस्य परिचयं भवति । 2. देव्याः माहात्म्यं ज्ञास्यति । 3. पौराणिककथां ज्ञास्यति। 4. चण्डीपारायणविधेः ज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थः	1. श्रीदुर्गासप्तशती, ठाकुरप्रसादपुस्तकभण्डार, कचौड़ीगली, वाराणसी । 2. श्रीदुर्गासप्तशती, गीताप्रेसगोरखपुरम्, गोरखपुरम् । 3. श्रीदुर्गासप्तशती, (हिन्दी अनुवाद, व्याख्या एवं पाठविधिसहित), आपेक्स बुक्स पब्लिसर, नई दिल्ली — ११० ००९, संपादक एवं व्याख्याकार : प्रो. देवेन्द्रनाथपाण्डे एवं प्रो. शत्रुघ्नपाणिग्राही, संपर्कसंख्या — ८२००४७२४१४।

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- न्यायः**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	NYAYA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	न्यायः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली	Total Credits	4
Paper No	CORE - II Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book - न्यायसिद्धान्तमुक्तावली			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - II) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	प्रत्यक्षप्रमानिरूपणतः पूर्वपक्षव्याप्तिनिरूपणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	सिद्धान्तव्याप्तिनिरूपणम्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	पक्षतानिरूपणादारभ्य हेत्वाभाससामान्यलक्षणे रत्नकोषकारमतपर्यन्तम् ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	सव्यभिचारादिनिरूपणादारभ्य उपमानखण्डान्तो भागः ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32	
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Out Come	व्याप्तिहेत्वाभासादिविषयेषु प्राकरणिकोत्तमज्ञानप्राप्तिः भवति । न्यायशास्त्रीयविषयेषु उद्ग्रन्थावबोधनं सामर्थ्यसम्पादनं च भवति ।
सहायकग्रन्थः	१. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, वल्लभाचार्यटीका, चौखम्बा, वाराणसी । २. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, अनन्तशास्त्री, निर्णयसागरप्रेस, मुम्बई । ३. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, मयूखव्याख्या, चौखम्बा, वाराणसी । ४. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, दिनकरी, मातृभुतेश्वरट्रस्ट, चेन्नई ।

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- पुराणम्**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	PURAN
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	पुराणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	पुराणपर्यालोचनम्	Total Credits	4
Paper No	CORE - II Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- पुराणपर्यालोचनम्, १-२ भागः ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - II) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	पुराणेतिहासयोः सामान्यपरिचयः १. पुराणशब्दस्य व्युत्पत्तिः २. इतिहासशब्दस्यार्थः ३. पुराणोपकरणानि ४. इतिहासभेदाः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	पुराणानां परिचयः १. अष्टादशपुराणानि तत्परिचयश्च २. सात्त्विकपुराणानि ३. राजसपुराणानि ४. तामसपुराणानि	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	पुराणलक्षणानि १. पुराणं पञ्च लक्षणम् २. पुराणविशेषलक्षणम् (दशलक्षणानि)	1	20+5	15 Hrs

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

	चतुर्थैक्यम्	इतिहासग्रन्थानां परिचयः १. महाभारतस्य कर्तृवक्तृश्रोतारः २. रामायणकर्तुः परिचयः ३. रामायणस्यान्तर्विभाजनम्	1	20+5	15 Hrs
Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04). (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12 (All are compulsory) (Each Unit 03 questions). (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16 (Each Unit 02 questions) (All are compulsory). (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20 (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.					
Subject Outcome	१. पुराणेतिहासयोः वर्णितानां विषयाणामवबोधः । २. व्यासविरचितानां पुराणानां परिचयेन सह तेषां लक्षणस्य विषयवस्तुनश्चावगतिः । ३. महाभारतरामायणादिप्राचीनग्रन्थानामध्ययनेन प्राचीनभारतीयसमाजस्य अवबोधः ।				
सहायकग्रन्थाः	१. पुराणपर्यालोचनम् (१-२भागः), डॉ. कृष्णमणि त्रिपाठी, चौ.सु.प्रका., वाराणसी । २. पुराणविमर्शः, प. बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी । ३. पुराणपरिणीलनम् म.म.प.गिरिधर शर्मा चतुर्वेदी, बिहार, राष्ट्रभाषा परिषद्, पाटना ।				

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- साहित्यम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SAHITYA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	साहित्यम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	साहित्यदर्पणः	Total Credits	4
Paper No	CORE - II Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- साहित्यदर्पणः (षष्ठपरिच्छेदः)। कविराजः विश्वनाथः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - II) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य षष्ठपरिच्छेदस्यारभतः पताकास्थानान्तं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य षष्ठपरिच्छेदस्य अर्थोपक्षेपकतः निर्वहणसन्धेरङ्गानि यावत्।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य षष्ठपरिच्छेदस्य वृत्तितः प्रहसनभेदान्तं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य षष्ठपरिच्छेदस्य नाटिकास्वरूपनिरूपणतः अन्त्यं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words	: 2 x 8 = 16

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(Each Unit 02 questions) (All are compulsory). (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20 (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	(१) छात्राणां नाट्यतत्त्वविषये ज्ञानं भवति । (२) महाकाव्यादिकाव्यभेदानां लक्षणादिज्ञानं जायते । (३) एतज्ज्ञानेन छात्राः भविष्ये काव्यादिकं समीक्षितुं शक्यन्ति ।
सहायकग्रन्थाः	(१) साहित्यदर्पणः - श्रीविश्वनाथकविराजः , लक्ष्मीव्याख्या । व्याख्याकारः - कृष्णमोहनशास्त्री , चौखम्बा संस्कृत संस्थान , वाराणासी , पञ्चमसंस्करणम्, १९९६ (२) साहित्यदर्पणः - श्रीविश्वनाथकविराजः , चन्द्रकलाव्याख्या , व्याख्याकारः - शेषराजशर्मा रेग्मी, चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणासी , एकादशसंस्करणम्, २००५ (३) साहित्यदर्पणः - श्रीविश्वनाथकविराजः , मणिव्याख्या , व्याख्याकारः - सूर्यमणिरथः, सावित्री प्रकाशनम्, पुरी, द्वितीयसंस्करणम्- २०२१

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- सर्वदर्शनम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SARVADARSHAN
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	सर्वदर्शनम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	गौडपादभाष्यसहिता सांख्यकारिका	Total Credits	4
Paper No	CORE – II Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- गौडपादभाष्यसहिता सांख्यकारिका (मङ्गलाचरणतः 21 कारिकां यावत्)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - II) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	सांख्यदर्शनेतिहासः महर्षिकपिलः ईश्वरकृष्णः मङ्गलाचरणम् 1 कारिकातः 6 कारिकां यावत्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	7 कारिकातः 13 कारिकां यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	14 कारिकातः 16 कारिकां यावत्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	17 कारिकातः 21 कारिकां यावत्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	1. सांख्यतत्त्वाध्ययनद्वारा स्पष्टरूपेण सांख्यसिद्धान्तानां भेदबोधः सहजबोधश्च सम्भवति । 2. सांख्यतत्त्वाध्ययनद्वारा दुःखानां वास्तवनिरोधोपायज्ञानं जायते ।
सहायकग्रन्थाः	1. सांख्यकारिका (गौडपादभाष्यसहिता), ईश्वरकृष्णकृता, चौखम्बा सरस्वतीभवन, वाराणसी - 221001 2. सांख्यतत्त्वकौमुदी, वाचस्पतिमिश्र, चौखम्बा सरस्वतीभवन, वाराणसी - 221001 2. भारतीय दर्शन - चन्द्रधर शर्मा, मोतिलाल बनारसीदास, वाराणसी 3. भारतीयदर्शन, डॉ. जगदीशचन्द्रमिश्रः, चौखम्बा सुरभारती, वाराणसी – 221001

शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- वेदः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VEDA
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	वेदः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	याज्ञवल्क्यशिक्षा	Total Credits	4
Paper No	CORE - II Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- याज्ञवल्क्यशिक्षा ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - II) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	याज्ञवल्क्यशिक्षायाः प्रथमभागस्य आदितः पञ्चाशत् श्लोकाः । (याज्ञ.शि. पूर्व. १- ५० श्लोकाः)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	याज्ञवल्क्यशिक्षायाः हस्तसञ्चालनविधितः नीचोच्चसम्पन्ने स्वरिते ऊर्ध्वं हस्तसञ्चालनं किं वा अधोमुखं इत्यन्तं यावत् । (याज्ञ.शि. पूर्व. ५१- ९२ श्लोकाः)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	याज्ञवल्क्यशिक्षायाः द्वितीयभागस्य वर्णप्रकरणम् - वर्णप्रकरणस्यादितः पञ्चचत्वारिंशत् श्लोकाः । (याज्ञ.शि. उत्तर. १- ४५ श्लोकाः)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	याज्ञवल्क्यशिक्षायाः वर्णप्रकरणस्य ४६ श्लोकतः अन्तिमं यावत् । (याज्ञ.शि. उत्तर. ४६ - १२१)	1	20+5	15 Hrs

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).**

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	- वेदाध्ययने केचन नियमाः वर्तन्ते । तेषां नियमानां ज्ञानं याज्ञवल्क्यशिक्षामाध्यमेन भवति । - वर्णोच्चारण-स्वरसञ्चालनादि-विशेषवैदिकनियमान् बोधयितुं ग्रन्थ एषः छात्राणां कृते उपयोगी विद्यते । - वैदिकानां जीवनशैलीविषयकं ज्ञानं मिलति ।
सहायकग्रन्थाः	(१) याज्ञवल्क्यशिक्षा, 'शान्ति' संस्कृत-हिन्दी व्याख्याद्वयोपेता, डॉ. नरेश झा, चौखम्भा सुरभारती – वाराणसी (२) याज्ञवल्क्यशिक्षा, क्षेमराज श्रीकृष्णदास श्रेष्ठी, मुम्बाई । (३) याज्ञवल्क्यशिक्षा, पुरुषोत्तमा संस्कृत-हिन्दीव्याख्यासहित वाचस्पतिः डॉ.दिव्यचेतनब्रह्मचारी, चौखम्भा संस्कृत पुस्तकालय, वाराणसी । (४) याज्ञवल्क्य शिक्षा निर्मला हिन्दी व्याख्या सहित, व्याख्याकार – उदयनाथ झा अशोक, चौखम्भा पब्लिशर्स, गोकुल भवन, गोपालमन्दिर लेन, वाराणसी 221001 ।

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year**शास्त्रितृतीयवर्षम् (5th Semester)- व्याकरणम्**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VYAKARAN
Semester	5	सत्रम्	5
Subject	व्याकरणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	भाषापाकः	Total Credits	4
Paper No	CORE - II Minor Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- भाषापाकः(1-3)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - II) PAPER - III (Pass)	प्रथमैक्यम्	भाषापाकः 1	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	भाषापाकः 2	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	भाषापाकः 3 (सुबन्तचिन्तनं विभक्तिचिन्तनञ्च)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	भाषापाकः (धातु-कृत्समासचिन्तनम्)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	1. साध्वसाधुशब्दानां सप्रमाणं ज्ञानम्। 2. शास्त्रस्य प्रायोगिकपक्षस्य उद्घरणम्। 3. ग्रन्थेषु प्रयुक्तानाम् अपाणिनीयप्रयोगाणां साध्वसाधुविचारसामर्थ्यसम्पादनम्। 4. लेखनजन्यत्रुटीनां प्रमाणसहितविवेचनसामर्थ्यसम्पादनम्।
सहायकग्रन्थाः	1. शुद्धिकौमुदी, आचार्य जनार्दन हेगडे ; संस्कृतभारती, बेङ्गलूरु, 2010 2. शब्दापशब्दविवेकः, डॉ. चारुदेव शास्त्री, नाग पब्लिशर्स, दिल्ली, 2019 3. वाग्व्यवहारादर्श , डॉ. चारुदेव शास्त्री; मोतीलाल बनारसीदास , वाराणसी, 1976 4. दुर्घटवृत्तिः , त.गणपतिशास्त्रिणा संशोधिता; महामहिम श्रीमूलकरामवर्मकुल-शेखरमहाराजशासन राजकीयमुद्गणयन्त्रालय. त्रिवेन्द्रम, 1909

Shastri (B.A.) – Third Year (5th Semester) – English

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	English
Semester	5	Paper	3
Subject	English	Marks	100(80+20)
Subject Name	Introduction to Indian Writing in English	Total Credits	4
Paper No	CORE - II Minor Paper-III	Hours	60
Name of the Test book :- Introduction to Indian Writing in English			

PAPER	UNIT	TITLE	CREDIT	WEIGH TAGE	TIME
(CORE - II) PAPER - III (Pass)	UNIT - I	1. "Our Casuarina Tree" by Toru Dutt. 2. "Coromandel Fishers" by Sarojini Naidu. 3. "Night of the Scorpion" by Nissim Ezekiel. 4. "Introduction" by Kamala Das. 5. "The Bus" by Arun Kolatkar. 6. "The Frog and the Nightingale" by Vikram Seth. 7. "Her Garden" by Meena Alexander.	1	20 + 5	15 Hrs

475

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

		8. "Narcissus" by Easterine Kire.			
	UNIT - II	1. "The Secret of Work" by Swami Vivekananda. 2. "India and Greece" & "The Old Indian Theatre" by Jawaharlal Nehru (Selection from The Discovery of India). 3. "Religion in a Changing World" by Dr. S. Radhakrishnan (Religion, Science and Culture). 4. Passages from <i>The Autobiography of an Unknown Indian</i> by Nirad C. Chaudhuri (<i>Picador Book of Modern Indian Literature</i> by Amit Chaudhuri).	1	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	1. <i>Final Solutions</i> by Mahesh Dattani.	1	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	1. Under the Banyan Tree by R.K Narayan. 2. The Little Gram Shop by Raja Rao. 3. The Night Train at Deoli by Ruskin Bond. 4. Unaccustomed Earth by Jhumpa Lahiri.	1	20 + 5	15 Hrs

S. Pan

Chh

(9/11/11)

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	

Subject Outcome	❖ The objective of this course is to give the students an understanding of the evolution of Indian Writing in English and appreciate its literature from the period of western colonization to the twenty-first century. ❖ It aims to introduce students to major movements and figures of Indian Literature in English through the study of selected literary texts, to create literary sensibility and emotional response to the literary texts and to implant a sense of appreciation of literary text. ❖ This course aims to expose students to the artistic and innovative use of language employed by the writers and to instill values and develop human concern in students through exposure to literary texts.
Reference	1. <i>A Clutch of Indian Masterpieces: Extraordinary Short Stories from the 19th Century to the Present</i> edited by David Davidar. 2. <i>Interminable Tales: The Short Stories</i>. Published online by Cambridge University Press. 3. <i>The Golden Treasury of Indo-Anglian Poetry</i> by Gokak V.K, Sahitya Akademi, 2006. 4. <i>The Oxford India Anthology of Modern Indian Poets</i> by A. Mehrotra. OUP, 1993. 5. <i>Contemporary Indian Poetry in English</i>, Salem Peeradina, Macmillan

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

	1972. 6. <i>The Discovery of India</i>, Jawaharlal Nehru, 1946. 7. <i>Karma Yoga</i> by Vivekananda, Advaita Ashrama Publication, 2012. 8. <i>Religion, Science and Culture</i> by Radhakrishnan, Orient Paperback. <u>Suggested Readings</u> 1. Picador Book of Modern Indian Literature. Amit Chaudhuri, 2001 2. A Clutch of Indian Masterpieces by David Davidar, Aleph Books, 2016 3. Lahiri, Jhumpa, <i>Unaccustomed Earth</i>, Random House India, 2008 4. <i>Collected Plays</i> by Mahesh Dattani, Penguin, India.
--	--

कौशल वर्धक पाठ्यक्रम
Skill Enhancement Courses
(SEC)
PAPER – II

Shastri (B.A.) – Third Year (5th Semester) –
Computer Application (Language – English)

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	English
Semester	5	Paper	2
Subject	Computer	Marks	100(80+20)
Subject Name	Computer	Total Credits	4
Paper No	SEC-II	Hours	60
Name of the Test book :- Fundamentals of Computer			

PAPER	UNIT		Weight age	TIME
कौशल-वर्धक-पाठ्यक्रम: (SEC) Paper-II	UNIT - I	1. Computer Appreciation : What is Computer ? Characteristics of Computers, Input, Output, storage units, CPU, computer system. Advantages and Disadvantages of using computers. 2. Computer Organization : 2.1 Central Processing Unit Control Unit, Arithmetic Unit, Instruction Set, Register, Processor and Processor Speed. 2.2 Memory Main memory : Storage Evaluation Criteria, Memory Organization, capacity, RAM, Read only Memories, Secondary Storage Devices, Magnetic Disks, Floppy and Hard Disks, Optical Disks, CD-ROM, Mass Storage Devices. 2.3 Input Devices Keyboard, Mouse, trackball, joystick, Scanner OMR, Bar-code reader, MICR Digitizer, Card Reader, Voice Recognition, web cam,	20 + 5	15 Hrs

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

	video cameras and other input devices. 2.4 Output Devices Monitors, Printers-Dot matrix, inkjet, laser, Plotters, Computer, Output MicroFilm (COM) Multimedia Projector, speech synthesizer; dumb smart and intelligent terminal. 2.5 Multimedia: What is Multimedia, Text, Graphics, Animation, Audio, Images, Video : Multimedia Application in Education, Entertainment, Marketing. 2.6 Computer Software Relationship between Hardware and Software; System Software, Application Software, compiler, names of some high level languages.			
UNIT - II	3. Operating Systems 3.1 Disk Operating Systems Simple DOS Commands, Simple File Operations, Directory Related Commands. 3.2 Microsoft Window An overview of Window, Basic Windows elements, File management through Windows. Using essential accessories : Systems tools, Disk cleanup, Disk defragmenter, Entertainment, Games, Calculator, Imaging-Fax, Notepad, Paint, Word pad. 4. Data Representation : Binary, Octal, Decimal, Hexa Decimal, Binary Arithmetic (Simple methods for add, subtract. Binary number system, Binary to Decimal Conversion, Decimal to Binary Conversion, Binary Coded Decimal (BCD Code, ASCII Code) Reference Books :- 1.Computer Fundamentals by P.K.Sinha, BPB Publication. 2. Fundamentals of Computers by E.Balguruswamy, Tata Mc GrawHill Education Pvt. Ltd., New Delhi 3. Fundamentals of Computer by V.Rajaraman	1	20 + 5	15 Hrs
UNIT - III	Introduction to Internet : Internet , Growth of Internet, Owners of the internet, Anatomy of Internet, ARPANET, World Wide Web , Basic Internet Terminology, Netiquette. The need and use of Computer Networks , working of Internet, Protocols –			

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

		TCP/IP , HTTP, FTP , Browsers , Searching for information on internet – Sanskrit Wikipedia, E-Sanskrit Resource and Sanskrit Portal, Search Engines , servers , history and cookies. Introduction of e-mail, Email Networks and Servers, Email protocols - SM1P, POP3, PMAP4, MIME6. Structure of an Email-Email address, Email Header, Body and Attachments. Email Clients: Netscape Mail Clients, Outlook Express, Web based E-mail Email encryption-Address book Signature file.		
	UNIT - IV	6. MS_Word with Unicode Word processing Concepts: Saving, Closing, Opening documents, Selecting Text, Editing Text, Finding and Replacing Text, Editing Text, Finding and Replacing Text, Printing documents, Creating and Printing Merged Documents, Character and Paragraph Formatting ,Aligning text: left, centre, right, and justify, Setting line and paragraph spacing ,Adding bullets and numbering., Page Design and Lay out. Editing and Proofing tools: Checking and Correcting Spellings. Handling Graphics. Creating Tables, Formatting and editing tables, Adding and deleting rows and columns and Charts. Document Templates and Wizards.		

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will

468

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Course Out Comes :-

1. Develop a basic understanding of computer systems architecture,
2. Explanation about the concept of number system.
3. Understand the concept of software and operating system
4. Ability to understand the working of Microsoft Windows.
5. Ability to understand the notion of encoding schemes.
6. Understand the concept of Internet, its working, and protocols. 2 Idea to search process in browsers through examples such as Sanskrit Wikipedia, Sanskrit Portal, and E-Sanskrit resources. 8. Understanding the new age skills such as online payments, online application forms, navigation apps, banking apps etc. 3. To get introduction about MS-Word, With this, students will get knowledge about Typing, Page Setting 4. Students can utilize Ms-Word with a focus on Unicode fonts for text representations.

Reference Books :-

1. Computer Fundamentals by P.K.Sinha, BPB Publication
2. Fundamentals of Computers by E.Balguruswamy, Tata Mc GrawHill Education Pvt. Ltd., New Delhi
3. Fundamentals of Computer by V.Rajaraman
4. Internet Technology and Web design by BPB publication
5. IT Tools and Business System by Satis Jain
6. IT Tools and Business System by Satis Jain , BPB Publication
7. Windows 10 with Office by Jain/ Singh/ Geetha , BPB Publications

N.B. : Students are allowed to write in the languages in English.

S. Pan

W. S.

(98/11)

Shastri (B.A.) – Third Year (5th Semester)

Skill Enhancement Courses –

वृत्तरत्नाकरः चन्द्रालोकश्च (संस्कृत भाषा)

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	साहित्यम्
Semester	5	Paper	2
Subject	साहित्यम्	Marks	100(80+20)
Subject Name	वृत्तरत्नाकरः चन्द्रालोकश्च	Total Credits	3
Paper No	SEC - II	Hours	60
Name of the Test book :- वृत्तरत्नाकरः चन्द्रालोकश्च			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
SEC PAPER - II	UNIT - I	प्रथमः अध्यायः (गणविचारः)	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	श्लोकरचनाशिक्षणम् एतैः छन्दोभिः । इन्द्रवज्रा, उपेन्द्रवज्रा, उपजातिः, वंशस्थः वसन्ततिलका, मालिनी, शिखरिणी, शार्दूलविक्रीडितम्, स्रग्धरा, मन्दाक्रान्ता ।	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	चन्द्रालोकस्य शब्दालङ्काराः (पञ्चममयूखः)	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	उपमा, उपमेयोपमा, अनन्वयः, प्रतिवस्तूपमा, रूपकम्, उत्प्रेक्षा, अपहृतिः, विभावना, विशेषोक्तिः, व्यतिरेकः ।	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16 (Each Unit 02 questions) (All are compulsory). (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20 (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	१. छात्राणां श्लोकरचनाज्ञानं भविष्यति एवं च अलङ्कारविषयकज्ञानं भविष्यति ।
Reference	१. वृत्तरत्नाकरः, व्याख्याकारः, आचार्य बलदेव उपाध्यायः, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, दिल्ली, संस्करण – २०१८ । २. चन्द्रालोकः – सम्पादकः अनन्तरामशास्त्रिवेतालः, प्रकाशकः – जयकृष्णदास हरिदास गुप्त, चौखम्बा संस्कृत सीरिज आफिस, बनारस सिटी ।
N.B. : Students are allowed to write in the languages in Sanskrit & Devanagari script	

Shastri (B.A.) – Third Year (5th Semester)

Skill Enhancement Courses

ଅନୁବାଦ ସାହିତ୍ୟ (ଭାଷା – ଓଡ଼ିଆ)

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ଓଡ଼ିଆ
Semester	5	Paper	2
Subject	ଅନୁବାଦ ସାହିତ୍ୟ	Marks	100(80+20)
Subject Name	ଅନୁବାଦ ସାହିତ୍ୟ	Total Credits	3
Paper No	SEC - II	Hours	60
Name of the Test book :- ଅନୁବାଦ ଚତୁର୍ଥ ଓ ପ୍ରୟୋଗ			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGHTAGE	TIME
SEC PAPER - II	UNIT - I	ଅନୁବାଦର ସଂଜ୍ଞା ସ୍ୱରୂପ	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ସାହିତ୍ୟ	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	ଅନ୍ୟଭାଷାର ସାହିତ୍ୟ : ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ, ହିନ୍ଦୀ କିମ୍ବା ବଙ୍ଗଳା	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	ଅନ୍ୟ ଭାଷାର ଅନୁବାଦ ହିନ୍ଦୀ, ସଂସ୍କୃତ, ଇଂରାଜୀ	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	୧. ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଅନୁବାଦ ସାହିତ୍ୟ ବିଶେଷ ସହାୟତା ହେବ । ଅନୁବାଦ ତାତ୍ତ୍ୱିକଦିଗ ସହିତ ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ସାହିତ୍ୟର ରୂପରେଖ ଏବଂ ଅନ୍ୟଭାଷାର ସାହିତ୍ୟକୁ ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ କରିବା ବିଷୟରେ ଏହି ପାଠ୍ୟପତ୍ରରୁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଜ୍ଞାନ ଆରୋହଣ କରିପାରିବେ ।
Reference	୧. ଅନୁବାଦ ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ପ୍ରୟୋଗ – ସଂ. ମନୋରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ, ଓଡ଼ିଶା ବୁକ୍‌ଷୋର, କଟକ । ୨. ସାହିତ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ : ପ୍ରାଚ୍ୟ ଓ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ : ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାମୟୀ ପ୍ରଧାନ, ପ୍ରେସ୍‌ସ୍ ପବ୍ଲିକେଶନ, କଟକ । ୩. ଗବେଷଣା ଅନୁବାଦ ସମ୍ପାଦନା : ନାରାୟଣ ସାହୁ, ସତ୍ୟନାରାୟଣ ବୁକ୍‌ଷୋର, କଟକ ୪. ଅନୁବାଦ କଳା : ପରିସୀମା ଓ ପରଦୃଷ୍ଟି : ସଂ. ସଂଘମିତ୍ରା ମିଶ୍ର, ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀଧର ଦାଶ ବି.ଦ୍ର : ଏହି ବିଷୟକୁ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଲେଖିବେ ।

Shastri (B.A.) – Third Year (5th Semester)

Skill Enhancement Courses

Karmakanda Varidhi (କର୍ମକାଣ୍ଡ ବାରିଧି)

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	କର୍ମକାଣ୍ଡ
Semester	5	Paper	2
Subject	କର୍ମକାଣ୍ଡ	Marks	100(80+20)
Subject Name	Karmakanda Varidhi	Total Credits	3
Paper No	SEC - II	Hours	60
Name of the Test book :- କର୍ମକାଣ୍ଡ ବାରିଧି - ପଣ୍ଡିତ ଆଚାର୍ଯ୍ୟବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGHTAGE	TIME
SEC PAPER - II	UNIT - I	ପ୍ରଥମତଃ ଆରଭ୍ୟ ଆତ୍ମଧ୍ୟୁଦୟିକଶ୍ରୀବିଦିଂ ଯାବତ୍	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	ମଣ୍ଡଳ ସାବିତ୍ରୀପୂଜା ବିଧିତଃ ପଂଚଦେବତା-ପୂଜନଂ ଯାବତ୍	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	ଦଶଦିକ୍ପାଳପୂଜନମ୍ ଇତ୍ୟତଃ ବର୍ଦ୍ଧନୀୟତପୂଜାଂ ଯାବତ୍ ।	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	ବିଷ୍ଣୁଷୋଡଶମୁଦ୍ରାବିଧିତଃ – ଭୂରାଦିହୋମବିଧିଂ ଯାବତ୍ ।	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	୧. ଏହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଛାତ୍ରକର୍ମକାଣ୍ଡ ରୂପ ବୃତ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ରୋଜଗାରକ୍ଷମ ହୋଇପାରିବ । ୨. କର୍ମକାଣ୍ଡ ସହିତ ସମାଜର ଜନମାନସରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକଭାବନାର ଜାଗରଣ ହେବ । ୩. ଶାରୀରିକ ଶୁଦ୍ଧି ସହିତ ଯଜ୍ଞ ସମ୍ପାଦନ ଦ୍ୱାରା ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ହୋଇପାରିବ । ସାଂସ୍କୃତିକ ଉତ୍ସବ ସହିତ ସାମାଜିକ ଏକତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।
Reference	୧. କର୍ମକାଣ୍ଡବାର୍ତ୍ତା - ପଂ ଆର୍ତ୍ତବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର । ୨. ନିତ୍ୟକର୍ମପ୍ରଦୀପ (ପ୍ରଥମ ଶିଖା), ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀଜୟକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର, ପ୍ରଫେସର, ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ବିଭାଗ, ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ପୁରୀ - ୩, ପ୍ରକାଶକ - ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାମୋଦର ପୁଷ୍ପାଳକ , ସଦ୍ଗୁରୁ ନିକେତନ, ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର, ପୁରୀ । ୩. ନିତ୍ୟକର୍ମପ୍ରଦୀପ (ଦ୍ୱିତୀୟ ଶିଖା), ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀଜୟକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର, ପ୍ରଫେସର, ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ବିଭାଗ, ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ପୁରୀ - ୩, ପ୍ରକାଶକ - ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାମୋଦର ପୁଷ୍ପାଳକ , ସଦ୍ଗୁରୁ ନିକେତନ, ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର, ପୁରୀ । ୪. ନିତ୍ୟକର୍ମ ବିଧାନ, ପ୍ରକାଶକ - ନଳିନୀକାନ୍ତ ନନ୍ଦ, ଏସ୍ବି ପବ୍ଲିକେଶନ୍ସ, ବିନୋଦ ବିହାରୀ, କଟକ - ୭୫୩୦୦୨ । ୫. ପୂଜା ପଦ୍ଧତି, ପ୍ରଥମ ଭାଗ, ପ୍ରଣେତା- ଶ୍ରୀପୂର୍ବ-ଚିନ୍ତାମଣି ଦାଶଶର୍ମା, ପ୍ରକାଶକ- ଏସ୍ବି ପବ୍ଲିକେଶନ୍ସ, ବିନୋଦ ବିହାରୀ, କଟକ - ୭୫୩୦୦୨ । ୬. କର୍ମକାଣ୍ଡସଂସ୍କାରବିଜ୍ଞାନମ୍, ପ୍ରକାଶକ - ଡॉ. ମହେନ୍ଦ୍ରକୃମାର ଅ.ଦବେ, କୁଳସଚିବ:, ଶ୍ରୀସୋମନାଥସଂସ୍କୃତଯୁନିବର୍ସିଟି, ରାଜେନ୍ଦ୍ରଭୁବନ ରୋଡ, ବେରାବଲମ୍ - ୩୬୨୨୬୬ ।
N.B. : Students are allowed to write in the languages either in Sanskrit or in Odia.	

मूल्य संवर्धक पाठ्यक्रम
Value Added Courses
(VAC)
PAPER - III

460

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

Shastri (B.A.) – Third Year (5th Semester)

Value Added Courses (VAC) – Vaidic Sukta (ବୈଦିକ ସୂକ୍ତ)

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ବେଦ
Semester	5	Paper	3
Subject	ବେଦ	Marks	100(80+20)
Subject Name	ବୈଦିକସୂକ୍ତମ୍	Total Credits	3
Paper No	Value Added Courses -III	Hours	60
Name of the Test book :- ବୈଦିକସୂକ୍ତମ୍			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
VAC PAPER - III	UNIT – I	୧. ସଂଜ୍ଞାନସୂକ୍ତ (ରକ୍. ୧୦/୧୯୧) ୨. ସାମନସ୍ୟସୂକ୍ତ (ଅଥର୍ବ. ୩/୩୦)	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	ଇଶାବାସ୍ୟୋପନିଷଦ୍ (ବାଜସନେୟ ସଂହିତା, ଅଧ୍ୟାୟ-୪୦)	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	ଶିବସଂକଳ୍ପସୂକ୍ତ (ବାଜସନେୟ ସଂହିତା, ଅଧ୍ୟାୟ-୩୪, ୧-୬ ମନ୍ତ୍ର)	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	ଭୂମିସୂକ୍ତ (ଅଥର୍ବ. ୧୨/୧-୧୨ ମନ୍ତ୍ର)	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)

S. Panigrahy

(10/11)

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32	
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	୧. ପାରିବାରିକାନୁଷ୍ଠାନିକସାମାଜିକରାଷ୍ଟ୍ରୀୟୈକତାୟୈ ମନ୍ତ୍ରାଣାମୁଦ୍‌ବୋଧନଂ ଛାତ୍ରୈଃ ଭାବ୍ୟମ୍ । ୨. ଜ୍ଞାନ-କର୍ମସମନ୍ବୟସ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଂ ବିଦ୍ୟାବିଦ୍ୟାୟୋଃ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟଂ ଚ ମାନବଜୀବନସ୍ୟ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତାୟୈ ଉଦ୍‌ଦିଷ୍ଟମିତି ସନ୍ଦେଶାବବୋଧଃ । ୩. ମନସଃ ସ୍ଥିରୀକରଣୋପାୟଃ ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକଂ ଜ୍ଞାନଂ ଚ ଭବିଷ୍ୟତି । ୪. ଭୂମିସୂକ୍ତେ “ବସୁଧୈବକୃତୁମ୍ଭକମ୍” ଇତି ଭାବସ୍ୟ ପ୍ରସାରଃ ।
Reference	୧. ରଗବେଦସଂହିତା ଶ୍ରୀମହାୟଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ରଚିତ ଭାଷ୍ୟ ସହିତ (୯-୧୦) ମଣ୍ଡଳାତ୍ମକ ଚତୁର୍ଥ ଭାଗ), ବୈଦିକ-ସଂଶୋଧନ-ମଣ୍ଡଳ, ମୁକୁନ୍ଦନଗର, ପୁଣେ – ୪୧୧୦୩୭ । ୨. Telanga & Chaubey's The New Vedic Selection, Part - I and Part – II, ed. By Dr. Bray Bihari Chaubey, Bharatiya Vidya Prakashan, Kachan Gali, Varanasi 1986 ୩. ବୈଦିକ ସୂକ୍ତ ସଂଗ୍ରହ, ପ୍ରୋ. ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ପାଣ୍ଡେୟ, ଜଗଦୀଶ ସଂସ୍କୃତ ପୁସ୍ତକାଳୟ, ଝାଲନିୟୋଂ କା ରାସ୍ତା, କିଶିନପୋଲ ବଜାର, ଜୟପୁର, ୨୦୦୬ । ୪. ବୈଦିକ ସୂକ୍ତ ସଂକଳନ, ପ୍ରୋ. ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ପାଣ୍ଡେୟ, ଜଗଦୀଶ ସଂସ୍କୃତ ପୁସ୍ତକାଳୟ, ଝାଲନିୟୋଂ କା ରାସ୍ତା, କିଶିନପୋଲ ବଜାର, ଜୟପୁର, ୨୦୧୫ । ୫. ଅଭିନବ ବେଦ ଦୀପିକା, ଡା. ରମାକାନ୍ତ ପାଣ୍ଡେୟ, ଜଗଦୀଶ ସଂସ୍କୃତ ପୁସ୍ତକାଳୟ, ଝାଲନିୟୋଂ କା ରାସ୍ତା, କିଶିନପୋଲ ବଜାର, ଜୟପୁର, ୨୦୧୫ । ୬. ବେଦ ଓ ବୈଦିକ ପ୍ରକରଣ, ସଂପାଦନା – ଡା. ନିରଞ୍ଜନ ପତି, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶନ, କଟକ, ବିଦ୍ୟାପୁରୀ, ୧୯୯୪ ।
N.B. : Students are allowed to write in the languages either in Sanskrit or in Odia.	

Shastri (B.A.) – Third Year (5th Semester)

Value Added Courses (VAC) - Understanding India

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	History
Semester	5	Paper	3
Subject	Understanding India	Marks	100(80+20)
Subject Name	Understanding India	Total Credits	3
Paper No	Value Added Courses - III	Hours	60
Name of the Test book :- Understanding India			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
VAC PAPER - III	UNIT - I	Geography of India	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	Unity in diversity	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	Indian polity and its political identity	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	Indian economy	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	1. To familiarize the students with the history, culture, geography, polity and economy of India 2. To enable them to gain basic understanding of India. 3. To prepare students for various competitive examinations both at National and State level
Reference	1. Binod Bihari Satapathy – “Understanding India”. 2. R.K. Mohapatra – “Unity in Diversity” 3. Uma Kapila – “Indian Economy”
N.B. : Students are allowed to write in the languages either in English or in Odia.	

1456

Shastri (B.A.) – Third Year (5th Semester)

Value Added Courses (VAC) - ସର୍ବଦର୍ଶନ

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	Sarvadarshan
Semester	5	Paper	3
Subject	ସର୍ବଦର୍ଶନ	Marks	100(80+20)
Subject Name	ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ମୁକ୍ତି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	Total Credits	3
Paper No	Value Added Courses -III	Hours	60
Name of the Test book :- ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ମୁକ୍ତି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
VAC PAPER - III	UNIT - I	ନ୍ୟାୟ-ବୈଶେଷିକ ଦର୍ଶନରେ ମୁକ୍ତି	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	ସାଂଖ୍ୟ-ଯୋଗରେ ମୁକ୍ତି	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	ବେଦାନ୍ତ-ମୀମାଂସାରେ ମୁକ୍ତି	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	ନାସ୍ତିକଦର୍ଶନରେ ମୁକ୍ତି	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)

S. Par

Ch

(10/11)

Shastri Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2026-27 Academic Year

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20 (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	୧. ଭାରତୀୟଦର୍ଶନରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଅଭିରୁଚି ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ । ୨. ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ମୁକ୍ତିବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିବେ । ୩. ଭାରତର ଆଧ୍ୟାତ୍ମବିଦ୍ୟା ଉପରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ରୁଚି ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ । ୪. ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ପ୍ରଜ୍ଞାନ ବିକାଶ ହେବ ।
Reference	୧. ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ - ଡା.ଗୌରାଙ୍ଗଚରଣ ନାୟକ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା, ଭରବଙ୍କନଶ୍ୱର । ୨. ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ କୌସ୍ତୁଭ, ପ୍ରୋ. ନୀଳକଣ୍ଠ ପତି, ଅଗ୍ରୀୟ ସଂସ୍କୃତ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର, ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଶ୍ରୀବିହାର, ପୁରୀ, ଓଡ଼ିଶା ।
ବି.ଦ୍ର : ଏହି ବିଷୟକୁ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଲେଖିବେ ।	

End
S. B. S.